

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Református Tanárképző Kar
1.3 Intézet	Református Tanárképző Kar
1.4 Szakterület	Valláspedagógia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	valláspedagógia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Újkori és jelenkori egyetemes egyháztörténet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Lukács Olga						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Lukács Olga						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alaptantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	8x14				
3.8 A félév össz-óraszama	154				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Az I. és II. féléves témákra épül.
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> x

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A szemináriumon történő részvétel kötelező, előfeltétele a vizsgának

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Integrációs képességek fejlesztésével, az interdiszciplinaritásra alapozva ismerjék fel, melyek azok a történelmi folyamatok, filozófiai és teológia irányzatok, amelyek az egyházi életre nagy hatással voltak. • A szeminárium keretében a didaktikai tevékenység csoportmunkában történik melynek célja: <ul style="list-style-type: none"> - Tudják alkalmazni a tanulás és a munka csoportban történő alapelveit és készségeit. - Tudják jól beosztani idejüket. - Szerezzenek tapasztalatokat a csoportban történő célirányos tanulással és munkával kapcsolatban. - Legyenek rugalmasak a mások véleményével. Tudjanak jól érvelni. - Ismerjék meg saját képességeiket
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> •

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Azok a történelmi események kerülnek bemutatásra, amelyek párhuzamosan a nemzetállamok kialakulásával történtek és a nemzeti egyházak létrejöttét is eredményezték
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A tananyag célja, hogy a diákok ismerjék meg az egyház és állam viszonyát a felvilágosodás századaiban, valamint azokat a személyiségeket, akik befolyással voltak az egyház fejlődésére és életére az említett korszakban. <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók ismerjék fel a felvilágosodás konzekvenciáit az egyházra nézve, melyek fokozatosan a szekularizációt eredményezték. - Ismerjék meg azokat az intézkedéseket, kezdeményezéseket melyeket az egyház tett helyzetének megerősítéséért a belmisszió és külmisszió során. - Lássák meg, melyek az ébredési mozgalmak jellemzői, valamint ismerjék fel azokat a vonásokat, amelyek megkülönböztetik a radikális mozgalmaktól. - Tudják megtalálni azokat az összefüggéseket és eseményeket, amelyek befolyással voltak a katolikus egyházra és ismerjék fel az I. és II. Vatikáni zsinat jelentőségét és határozatait.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Dordrecht és a predestináció-vita	előadás	Warga Lajos: 155–171; Jos Colijn: 225–232.
2. A 30 éves háború és egyházi következménye	előadás	Warga Lajos: 503–511; Jos Colijn: 234–238; Szántó Konrád: 205-213
3. A puritanizmus és az angol forradalom	előadás	Owen Chadwick: 202-239; Szántó Konrád: 78-83; Warga Lajos: 195-210.
4. A janzenizmus	előadás	Szántó Konrád: Warga Lajos: 540–551; Lukács Olga: 1995, 359–365; Lukács Olga: 1995, 452–459.; 1996, 294–303.
5. Rekatolizációs törekvések 17. század végén- a Habsburg egyházpolitika hatása	előadás	Warga Lajos: 519–531; Szántó Konrád: 143–153, 275–285; Jos Colijn: 240–243.; I.Tóth Zoltán: Lukács Olga: 2004/1–2. 164–180; Lukács Olga., Nr. 3–4.

		803–823.
6. Radikális protestáns mozgalmak a 17-18.században (chiliaszta és misztikus mozgalmak)	előadás	Warga Lajos: 402–443, 551–558, 786–797; Jos Colijn: 243–258; J. Wallmann: Lukács Olga: 2002, 117–123; Lukács Olga: 2005. 73–85.
7. Pietista mozgalmak a 17–18. században (a pietizmus és a herrnhuti testvér-gyülekezet)	előadás	Warga Lajos: 729–735.; Lukács Olga: 2001, 100–107.; Jos Colijn: 258–261; Johannes Walmann: 75-98, 133-149.
8. A felvilágosodás hatása az egyházakra	előadás	Warga Lajos: 797–835; Jos Colijn: 264–280.; Kupán Árpád: 9-22.
9. A 19. századi egyház és társadalom	előadás	Warga Lajos: 836–838.; Szántó Konrád: 329–358; Jos Colijn: 280–283.
10. A német protestáns egyház a 19. században	előadás	Warga Lajos: 241–265.; Jos Colijn: 280-283, 294–301.
11. A külmisszió a 19. században	előadás	Warga Lajos: 632–662; Jos Colijn: 284–290, 310–320.; Szántó Konrád: 193–217.
12. A belmisszió a 19. században	előadás	Warga Lajos: 632–662; Jos Colijn: 284–290, 310–320. ,Szántó Konrád: 193–217.
13. A római katolikus egyház helyzete a 19–20. században	előadás	Szántó Konrád: 369–398, 651–676, 513–529; Jos Colijn: 392–411.
14. A magyar protestáns egyház helyzete a dualizmus korában	előadás	Warga Lajos: 375–447.; Bucsay M. – Bíró S.: 351–400

Könyvészet

1. Jos Colijn: Egyetemes egyháztörténet. Sárospatak, 1997. (PTI K)
2. Szántó Konrád: A katolikus egyház története. II. Bp. 1984. (KAT K)
3. Johannes Walmann: A pietizmus. Bp. 2000. (KAT K)
4. Bucsay M. – Bíró S.: A Magyar Református Egyház története. Sárospatak, 1995 (PTI K)
5. Lukács Olga: A janzenizmus református szemmel. In: Református Szemle, Kolozsvár, 1995, 359–365.
6. Lukács Olga: A janzenista II. Rákóczi Ferenc. I-II. In: Református Szemle, Cluj-Napoca, 1995, 452–459.; 1996, 294–303. (PTI K)
7. Owen Chadwick: A reformáció, Osiris. Bp.1998. (RT K)
8. Marczali Henrik: Mária Terézia és kora. Bp. 2000. (PTI K)
9. Warga Lajos: A keresztyén egyház történelme. I. Sárospatak, 1908. (PTI K)

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A predestináció-tan fejlődése		Warga Lajos: 155–171.; Jos Colijn: 225–232.; Kálvin János:
2. Protestáns erőviszonyok a 30 éves háborúban és vallási következménye		Szántó Konrád: 205-213. Warga Lajos: 503–511.; Jos Colijn: 234–238; Szántó Konrád: 205-217.
3. A puritanizmus elterjedése és jellemző vonásai		Owen Chadwick: 202-239.; Szántó Konrád: 78–83.; Warga Lajos: 195–210.
4. A janzenizmus erkölcsi és nevelés elmélete		Lukács Olga: 1995, 359–365.; Lukács Olga: 1995, 452–459. 1996, 294–303.; Lukács Olga: 2003, 253–273.; Lukács Olga: 2002, 318–323.
5. Az ellenreformáció szakaszai		Warga Lajos: 519–531.; Szántó Konrád: 143–153, 275–285.; Jos Colijn: 240–243. I. Tóth Zoltán.; Lukács Olga: 2004/1–2. 164–180.; Lukács Olga: Habsburg valláspolitikai Erdélyben a XVII–XVIII. század fordulóján. In:

		Hadtörténelmi Közlemények, Budapest, 2003, Nr. 3–4. 803–823.
6. Chiliaszta mozgalmak a 17. században		Warga Lajos: 402–443, 551–558, 786–797; Jos Colijn: 243–258.; J. Wallmann: 99–133.; Lukács Olga: 2002, 117–123.; Lukács Olga: 2005. 73–85.
7. A német pietizmus képviselői		Warga Lajos: 729–735; Jos Colijn: 258–261.; J. Wallmann: 47–98.
8. A szabadgondolkodók vagy deisták a 17–18. Században		Warga Lajos: 797–835; Jos Colijn: 264–280.
9. Az ortodox egyház helyzete a 17–19. Században		Warga Lajos: 713–728.; Szántó Konrád: 523–526.
10. Uniós törekvések a 19. század elején		Warga Lajos: 241–265.; Jos Colijn: 280–283, 294–301.; Zamfir Korinna: 163–175.
11. A külmisszió kezdetei		Warga Lajos: 632–662.; Jos Colijn: 284–290, 310–320.; Szántó Konrád: 193–217; Anne-Marie Kool: 67–100.
12. A belmisszió első létesítményei		Warga Lajos: 632–662; Jos Colijn: 284–290, 310–320.; Szántó Konrád: 193–217.
13. Az I. és II. Vatikáni Zsinat legfontosabb határozatai és jelentőségük		Szántó Konrád: 369–398, 651–676, 513–529; Jos Colijn: 392–411.
14. A teológiai liberalizmus és a szekularizáció		Warga Lajos: 375–447.; Bucsay M. - Bíró S: 351–400.; Tony Lane: 195–202.

Könyvészet

1. James North: Az Egyház történet. Pünkösdtől napjainkig, TCM. 2001. (PTI K)
2. Fügedi Erik: Kolduló barátok, polgárok, nemesek. Bp. 1981. (KAT K)
3. Domanovsky Sándor: Gazdaság és társadalom a középkorban. Gondolat, 1979. (KAT K)
4. Szűcs Ferenc: Hitvallásismeret, Károli, 1995. Budapest (PTI K)
5. A harmincéves háború prófétái és chiliasztái. Tanulmányok. Összeállította: Juhász Levente és Viskolcz Noémi. Szeged, 2003. (PTI K)
6. James I. Packer: A megújulás teológiája. Koinónia, Kolozsvár, 2000. (RT K)
7. Molnár Tamás: Az Egyház, évszázadok zárándoka. Szent István Társulat, Budapest, 1997. (PTI K)
8. A II. Vatikáni Zsinat Dokumentumai. Szent István Társulat, Budapest, 2000. (PTI K)
9. Roman Myz: Keleti egyházak. Agapé kiadó, Szeged, 1999. (PTI K)
10. Jonathan Hill: A keresztény gondolkodás története. Atheneum, 2000. (RT K)
11. Gáncs Aladár: Krisztus első magyar női követe Kínában. Kunst Irén élete és munkája 1869-1934. Budapest, 1935. (PTI K)
12. Szabó Aladár: A protestantizmus és a külmisszió. In: Protestáns Szemle 1890. 800-812. (PTI K)
13. Lukács Olga: Biserica Reformată din Ardeal în a doua jumătate a secolului al XIX-lea Cluj-Napoca, 2006. (RT K)
14. Lukács Olga: Egyházászervezési kísérletek a Bach-korszakban, in: Református Szemle, Cluj-Napoca, 2006, 431-442. (PTI K)
15. Lukács Olga: Early Protestant Missionarism in Romania in the Decades Following the Revolution of 1848-1849), in: „Transylvanian Review”, 2005. Nr. 2. Cluj-Napoca, 111-122. (PTI K)
16. Lukács Olga: Premisele juridice ale căsătoriei mixte în Biserica Reformată din Ardeal în secolele XVII-XIX. In vol. Casatoriile mixte în Transilvania (sec. XVII-XX). Coord. Corneliu Padurean, Ed. Universitatii „Aurel Vlaicu”, Arad, 2005. 67-86.
17. Lukács Olga: Die Kirchenpolitik der habsburgischen Monarchie im ersten Jahrzehnt der Besatzung Siebenbürgens (1690–1701). In: Zeitschrift für Kirchengeschichte. München, 115. 2004/1–2. 164-180.
18. Johann Heinrich Alstedius “Diatribes de mille annis apocalyptis” c. művének angliai hatása, in: Studia Teologia Reformata Transylvaniensis Universitatis Babeş-Bolyai, Kolozsvár, 2002, 117–123.
19. Lukács Olga: Magic Features in Johann Heinrich Alsted’s Apocalypics- In The Role of Magic in the Past. Coord. Blanka Szeghyova, Bratislava, 2005. 73–85.
20. Zamfir Korinna: Katolikusok és protestánsok, Kolozsvár, 2002. 163–175.
21. Anne-Marie Kool: Az Úr csodásan működik. I. Harmat, Budapest, 1995. 67-100.
22. Tony Lane: A keresztény gondolkodás rövid története. Budapest, 2001. 195–202.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

•

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás		Írásbeli vizsga	100%
10.5 Szeminárium / Labor		Folyamatos, valamint a házi dolgozat kiértékelése	100%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">A leírt kurzus információjának az 50%, a házi dolgozatot minimum öt bibliográfia alapján kell összeállítani, minden tudományos elvárásnak megfelelően. A dolgozatok leadásának határideje december 15.			

Kitöltés dátuma 2016. áprili 15.
Szeminárium felelőse Dr. Lukács Olga

Előadás felelőse Dr. Lukács Olga

.....

.....

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

.....

.....